

[Knud Hartling.]

meget godt, at visse medlemmer af det højeing, der samtidig er medlem af Grønlandsrådet, indvies i Grønlandsproblemerne, men det ville være nok så rart, om endnu flere medlemmer kunne blive virkelig engageret i vore grønlandske problemer. I det hele taget var det vist en god idé, om vi her i folketinget hvert år kunne få en debat om Grønland, og jeg vil henstille til regeringen at overveje indførelse af en sådan ordning gældende fra næste år.

Kai Moltke: Det er det vanskelige ved en generaldebat som denne, at man bogstavelig talt skal hele verdenspolitikken igennem og samtidig tage stilling til afgørende danske problemer. Nu er kendsgerningen selvfølgelig den, at Danmark ikke ved nogen kinesisk mur er skilt fra den øvrige verden — lad os sige det sådan, at ikke engang et lavt gærde skiller os fra den vestlige verden og USA's indflydelsessfære — og det er vel derfor naturligt, at man her begynder med de udenrigske problemer; men da jeg forudser, at der senere vil komme en udførlig udenrigspolitisk debat, skal jeg gøre dette afsnit så kort som muligt.

Først den nye situation efter invasionen i Tjecoslovakiet. Jeg tror, det må siges åbent og tydeligt her, som jeg mundtligt og skriftligt har pointeret, at denne invasion var et overgreb, som man ikke i tilstrækkelig grad kan tage afstand fra og fordømme. Herom kan der ikke være nogen tvivl, for det hænger sammen med vor grundopfattelse, at i hvert enkelt land forsvares en socialistisk omdannelse og arbejderklassens rettigheder ved, at arbejderklassen giver sin tilslutning til regimet, frivilligt, aktivt og engageret; og at andet værn for socialismen ikke kan bestå, så længe et land ikke er udsat for angreb.

Men når det er sagt, bliver vi vist også nødt til at kombinere denne begivenhed med en række helt andre problemer. Jeg hørte med glæde ordføreren for socialdemokratiet, hr. J. O. Krag, sige, at trods den opståede situation må bestræbelserne for afspænding i Europa ikke opgives, ikke afsvækkes, og også tanken om en fælles nordisk indsats i denne retning hilser jeg med glæde. Jeg noterede også med glæde nuancen hos den radikale ordfører, hr.

Niels Helveg Petersen, der sagde, at dette ikke burde føre til nogen ny krig. En europæisk sikkerhedskonference og et europæisk sikkerhedssystem må være det, man stræber henimod.

Så siger man, at den må være godt forberedt. Her bliver jeg nødt til at nævne nogle af de momenter, som hører med til en god forberedelse. Det er en uholdbar tilstand at være militært og politisk knyttet til et land, som stadig væk ikke juridisk og formelt giver afkald på Münchentraktaten og Tjecoslovakiets statslige områder. Det er lige så uholdbart at vente en afspænding i Europa, så længe Oder-Neisse grænsen ikke er anerkendt, så længe status quo i Europa ikke tages som udgangspunkt. Og jeg vil mene, at skal man bringe realistiske synspunkter ind i billedet og afspændingsbestræbelserne, så er det på tide, at man over for visse allierede understreger ikke de skridt, andre skal tage, men de skridt, som bør tages i den foreliggende situation fra vestlig side for at fremme fremtidige bestræbelser. Jeg forstår også den radikale ordførers, hr. Niels Helveg Petersens, bekymring for, at man netop i en situation som den nuværende nægter — på nuværende tidspunkt, siger man — at ratificere traktaten mod spredning af atomvåben. Jeg tror, man skal sætte meget ind på at overbevise vor sydlige nabo om, at denne legen med tanken om spredning af atomvåben er en af de ting, som ikke fører til afspænding, men til forøget mistro og spænding i Europa, og at dette må pointeres klart som dansk politik og med den største vægt.

Jeg skal slutte dette afsnit med at sige, at jeg står på det standpunkt, at freden i verden nu engang er udelelig, som en statsmand i sin tid sagde. Vi på venstrefløj kan med god samvittighed tage afstand fra invasionen i Tjecoslovakiet, fordi vi i tidligere begivenheder — invasionsforsøget på Cuba, invasionen i Santo Domingo, folkedrabene i Vietnam — mødte med den rette og tydeligste protest. Jeg tror, at de folk, som vaklede, undskyldte og var tilbageholdende i disse situationer, skulle være lidt forsigtige med nu at være dem, som mest aktualiserer, hvordan man stiller sig over for krænkelse af folkeret og indgreb i folkens rettigheder og selvbe-